

[Inger-Lise Bech Hansen.]

udbytte af den; derfor må undervisningen være af så almen karakter, at den ikke nærmer sig specialisering.

Da det er af overordentlig betydning, at der stilles uomgængelige krav til individualiserende behandling af børnene, må jeg slå fast, at klassekvotienten må og skal sættes ned, så hurtigt det overhovedet lader sig gøre. Men dermed er det også sagt, at skolerne må udbygges og flere lærere uddannes. Vi kan ikke forsvare endnu en gang at begynde på noget, som vi hverken har rum, lærere eller materialer til. Børnene skal ikke kastes ud i et spil, hvor udfaldet er uvist.

Det er min hele og fulde overbevisning, at for at gavne vore børn bør vi have undervisningspligt i 10 år, og at det må vedtages jo før jo hellere. Samtidig kan jeg ikke lade være med advarende at sige, at der er mange ting at tage i betragtning, inden vi kan beslutte os til det. Vi må bruge kræfterne med det samme på at finde den vej, vi skal følge, i stedet for at spille dem ved bagefter at diskutere, om det var det rigtige, vi valgte. Og der må handles effektivt og hurtigt, for det haster. Men forudsætningen for, at vi kan handle, er beslutsomhed, arbejdsvilje og ikke mindst investering, for ingen må være så naiv at tro, at det ikke kommer til at koste penge.

Poul Hartling: Forespørgslen drejer sig jo ikke om skolen i almindelighed og alle dens problemer, men alene om undervisningsministerens planer med hensyn til en udvidelse af undervisningspligten, og jeg skal med et par bemærkninger holde mig til dette om pligten.

Ved indledningen til denne debat sagde hr. Gottschalek-Hansen, at det var med nogen undren, han havde bemærket, at venstres formand, som var præsident for Nordisk Råd, ikke skelede til de andre nordiske lande, f. eks. til Sverige, som har en 9-årig undervisningspligt. Nu vil jeg nødig hindre den nybagte skoleordfører i at undre sig; netop i skolen er det jo en erfaring, at undren er begyndelsen til ny viden. Jeg vil derfor kun imødegå argumentationen og sige, at der er mange grunde, der kunne tale for en forlængelse af undervisningspligten, og der er også grunde,

der i høj grad advarer imod det; men af alle grunde, der kan nævnes, er de ringeste sammenligning med andre lande. Jeg mener, at det er udvendigt og overfladisk kun at sammenligne tallene og sige: ved det land kan man sætte 9, ved det land kan man sætte 8, og i Danmark kan man kun sætte 7 ved antallet af pligtige undervisningsår — for det afgørende må dog være undervisningens stade, det resultat, man fører de unge frem til, og jeg mener ikke, at det kan påvises, at Danmarks undervisningsvæsen står tilbage for en lang række andre landes undervisningsvæsen. Jeg mener oven i købet, at vi har en værdifuld tradition i dette land, som vi skal være meget forsigtige med ikke at sætte over styr eller forsigtige med at sætte over styr, skulle jeg vel sige. Det er derfor nok rigtigere at sige, om ikke det ærede medlem skulle undre sig over det, som så mange skolefolk har undret sig over, nemlig at procenten af dem, der fortsætter frivilligt, er steget så stærkt, så stærkt. Op til 1958-loven, i hvert fald i 50erne, var det ca. 40 pct. af de unge, der fortsatte efter det 7. skoleår, men i de år, der er gået siden, er procenten steget så meget, at man nu kan opgøre den til ca. 90, som flere har været inde på. Af de sidste godt 10 pct. er der endda nogle, der vender tilbage eller går i efterskoler eller til anden privat undervisning, så man vel snarest skulle sige, at det drejer sig om 92 eller 93 pct., hvor meget det nu er, og det siges og er også blevet sagt i denne debat, at procenten vil stige for året 1966 og måske også for de følgende år. Så må enhver kyndig jo da vide, at dette er lige ved at være maksimumstal, for selv i lande med tvang når man ikke op på 100 pct. Hvis én dreng eller én pige går ud af en klasse på 20, så falder procenten straks med 5. Er det nu ikke betænkeligt i denne meget lykkelige udvikling, som jeg synes dansk skole kan være meget stolt af, og som man kan notere med helt udelt glæde, er det ikke meget betænkeligt at bringe tvang ind i det?

Jeg har da noteret mig med opmærksomhed og med glæde, at det ærede medlem hr. Gottschalek-Hansen sagde nogle bemærkninger om, at det konservative folkeparti har en anden stilling til skolelovene end den barske og ensidige modstand, som vi var